

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

**DĖL DAIKTŲ IR (AR) KITO TURTO LAIKINO PAĖMIMO (LAIKINO ATLYGINTINO
PANAUDOJIMO) IR (AR) REKVIZICIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2003 m. sausio 16 d. Nr. 51
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo (Žin., 2000, Nr. [52-1482](#)) 37 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo (Žin., 2002, Nr. [64-2575](#)) 28 straipsnio 11 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Daiktų ir (ar) kito turto laikino paėmimo (laikino atlygintino panaudojimo) ir (ar) rekvizicijos nuostatus (pridedama).

2. Paveisti Finansų ministerijai ir Ūkio ministerijai kartu su Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Krašto apsaugos ministerija parengti ir iki 2003 m. birželio 1 d. nustatytą tvarką pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei laikinai paimtų daiktų ir (ar) kito turto grąžinimo ir atlyginimo už sugadintus, neišlikusius ar rekvizuotus daiktus ir (ar) kitą turtą mokėjimo tvarkos projektą.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Brazauskas

Krašto apsaugos ministras

Linas Linkevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2003 m. sausio 16 d. nutarimu Nr. 51

**DAIKTŲ IR (AR) KITO TURTO LAIKINO PAĖMIMO (LAIKINO ATLYGINTINO
PANAUDOJIMO) IR (AR) REKVIZICIJOS NUOSTATAI**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Daiktų ir (ar) kito turto laikino paėmimo (laikino atlygintino panaudojimo) ir (ar) rekvizicijos nuostatai (toliau vadinama – Nuostatai) reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbus mobilizaciją, įvedus karo ar nepaprastąją padėtį vykdomo daiktų ir (ar) kito turto laikino paėmimo (laikino atlygintino panaudojimo) ir (ar) rekvizicijos organizavimą, valstybės ir savivaldybių institucijų, juridinių ir fizinių asmenų pareigas ir teises pasirengimo daiktų ir (ar) kito turto laikinam paėmimui (laikinam atlygintinam panaudojimui) ir (ar) rekvizicijai ir jų vykdymo metu. Jie nereglamentuoja pinigų, ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų, radioaktyviųjų, nuodingųjų ir stipriai veikiančių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų, esančių civilinėje apyvartoje, laikino paėmimo ir (ar) rekvizicijos.

2. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Laikinas paėmimas (laikinas atlygintinas panaudojimas) – priverstinis atlygintinas daiktų ir (ar) kito turto laikinas paėmimas iš savininko (valdytojo) apribojant valdymo ir naudojimosi daiktais ir (ar) kitu turtu teises, kad būtų išvengta pavojaus, gresiančio visuomenės ar valstybės interesams (toliau vadinama – laikinas paėmimas).

Rekvizicijos planas – mobilizacijos plano sudedamoji dalis, nustatanti rekvizicijos vykdymo eigą, tikslus, būdus ir terminus. Rekvizicijos planas sudaromas pagal valstybines mobilizacines užduotis.

Rekvizuotino turto sąrašai – rekvizicijos plano sudedamoji dalis, kurioje nurodyti rekvizuotini daiktai ir (ar) kitas turtas, taip pat skiriamieji jų požymiai.

Rekvizuotinių daiktų ir (ar) kito turto įskaita – daiktų ir (ar) kito turto įtraukimas į rekvizuotino turto sąrašus ir pranešimas apie tai savininkui (valdytojui): jam turi būti išduodami nustatytą tvarka patvirtinti dokumentai.

Rekvizicinis poreikis – materialinių vertybių kiekis, kurio reikia, kad funkcionuotų ginkluotųjų pajėgų karo meto struktūros ir būtų užtikrintas valstybei gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymas karo ar nepaprastosios padėties metu.

Surinkimo punktai – rekvizicijos plane nurodyti rekvizuotinių kilnojamųjų daiktų ir (ar) kito turto perdavimo įgaliotiems asmenims punktai.

Apyrašas – dokumentas, kuriame aprašomi laikinai paimami ar rekvizuojami daiktai ir (ar) kitas turtas.

Karo meto struktūra – organizacinė karinio vieneto, valstybės institucijos arba juridinio asmens sudėtis ir jų aprūpinimas užduotims vykdyti karo metu.

Kitos šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

3. Laikino paėmimo ir rekvizicijos objektu laikomi daiktai ir (ar) kitas turtas, atitinkantys Mobilizacijos departamento prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau vadinama – Mobilizacijos departamentas) direktoriaus įsakymu nustatytus reikalavimus. Laikino paėmimo ir rekvizicijos objektu negali būti:

3.1. užsienio valstybių, jų diplomatinėjų atstovybių, konsulinių įstaigų, taip pat šių atstovybių ir įstaigų darbuotojų, jų šeimos narių daiktai ir (ar) kitas turtas, turintys imunitetą nuo laikino paėmimo ir rekvizicijos pagal tarptautines sutartis ir Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3.2. tarptautinių organizacijų ir tarptautinių organizacijų atstovybių, jų pareigūnų ir pareigūnų šeimos narių daiktai ir (ar) kitas turtas, turintys imunitetą nuo laikino paėmimo ir rekvizicijos pagal tarptautines sutartis ir Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3.3. kiti daiktai ir (ar) kitas turtas, turintys imunitetą nuo laikino paėmimo ir rekvizicijos pagal tarptautines sutartis ir Lietuvos Respublikos teisės aktus.

4. Ginčai dėl daiktų ir (ar) kito turto įtraukimo į rekvizuotino turto sąrašus, taip pat dėl šių daiktų ir (ar) kito turto įvertinimo sprendžiami teismine tvarka. Ginčai dėl rekvizicijos komisijos, karo komendanto, viešosios tvarkos apsaugos komendanto veiksmų sprendžiami teismine tvarka, atšaukus karo ar nepaprastąją padėtį.

II. REKVIZICIJOS VYKDYMO PLANAVIMAS

5. Rekvizicijos planai tikslinami kasmet, analizuojamas rekvizicinis poreikis ir vykdoma rekvizuotinių daiktų ir (ar) kito turto įskaita. Valstybės institucijos, įstaigos, atsakingos už valstybei gyvybiškai svarbias funkcijas, nustato skiriamuosius daiktų ir (ar) kito turto požymius ir pateikia juos Mobilizacijos departamentui. Vadovaudamasis duomenimis apie daiktų ir (ar) kito turto poreikį ir rekvizuotino turto sąrašais, Mobilizacijos departamentas rengia užduočių projektus ir teikia juos tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

6. Rekvizicinis poreikis nustatomas taip:

6.1. Ginkluotųjų pajėgų karo meto struktūrų rekvizicinį poreikį nustato Lietuvos kariuomenės vadas ir duomenis pateikia Mobilizacijos departamentui;

6.2. Rekvizicinį poreikį valstybei gyvybiškai svarbioms funkcijoms užtikrinti nustato:

6.2.1. savivaldybės teritorijoje – savivaldybės administracijos direktorius ir duomenis pateikia Mobilizacijos departamentui;

6.2.2. (neteko galios);

6.2.3. valstybės mastu – ministerijos, Vyriausybės įstaigos, atsakingos už valstybei gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą (toliau vadinama – atsakinga institucija), vadovas ir duomenis pateikia Mobilizacijos departamentui;

6.3. Mobilizacijos departamentas pagal pateiktus duomenis nustato valstybės ir apskričių rekvizicinį poreikį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [677](#), 2010-06-02, *Žin.*, 2010, Nr. 65-3239 (2010-06-05)

7. Rekvizuotinių daiktų ir (ar) kito turto įskaitą vykdo vietinė teritorinė karinė įstaiga. Vykdamas daiktų ir (ar) kito turto įskaitą, sudaromi rekvizuotino turto sąrašai ir nurodoma šio turto vertė. Jeigu nėra duomenų apie daiktų ir (ar) kito turto vertę, jie įvertinami valstybės lėšomis. Įstaigos (įmonės), atliekančios rekvizuotinių daiktų ir (ar) kito turto valstybinę registraciją, privalo per 3 dienas nuo įregistravimo (išregistravimo) pranešti vietinei teritorinei karinei įstaigai turimus duomenis apie įregistruotą (išregistruotą) rekvizuotiną daiktą ir (ar) kitą turtą ir jų savininkus. Vietinė teritorinė karinė įstaiga per 10 darbo dienų nuo daikto ir (ar) kito turto įtraukimo į rekvizuotino turto sąrašus dienos išsiunčia registruotu laišku rekvizuotino daikto ir (ar) kito turto savininkui Mobilizacijos departamento direktoriaus įsakymu patvirtintos formos mobilizacinę paskyrą, kurioje nurodomas rekvizuojamo daikto ir (ar) kito turto surinkimo punktas, daikto ir (ar) kito turto parengimo reikalavimai ir kodas. Vietinė teritorinė karinė įstaiga saugo išduotų mobilizacinių paskyrų kopijas nustatytą tvarka.

8. Duomenys apie daiktus ir (ar) kitą turtą, įtrauktus į rekvizuotino turto sąrašus, teikiami taip:

8.1. Daiktus ir (ar) kitą turtą registruojanti įstaiga (įmonė) teikia šiuos duomenis Mobilizacijos departamentui ir vietinei teritorinei karinei įstaigai, o jeigu gautas paklausimas raštu, – atsakingam už mobilizaciją apskrities viršininko administracijos valstybės tarnautojui ir atsakingoms institucijoms.

8.2. Atsakingas už mobilizaciją savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas apibendrina gautus duomenis ir teikia juos Mobilizacijos departamentui.

8.3. (neteko galios).

Punkto pakeitimai:

Nr. [677](#), 2010-06-02, *Žin.*, 2010, Nr. 65-3239 (2010-06-05)

9. Rekvizicijos planai yra mobilizacijos planų dalis. Rekvizicija planuojama valstybės, apskričių ir savivaldybių lygmenimis. Rekvizicijos planai rengiami pagal valstybines mobilizacines užduotis ir mobilizacijos planavimo nurodymus.

10. Rekvizicijos planai rengiami taip:

10.1. Savivaldybėje rekvizicijos planą rengia atsakingas už mobilizaciją savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas; savivaldybės administracijos direktorius teikia suderintą su Mobilizacijos departamentu ir vietine teritorine karine įstaiga rekvizicijos planą Mobilizacijos departamentui. Savivaldybės rekvizicijos planas yra sudedamoji savivaldybės mobilizacijos plano dalis.

10.2. Apskrities rekvizicijos planą rengia Mobilizacijos departamentas. Apskrities rekvizicijos planas yra sudedamoji apskrities mobilizacijos plano dalis.

10.3. Atsakingoje institucijoje rekvizicijos planą rengia atsakingas už mobilizaciją tos institucijos valstybės tarnautojas; institucijos vadovas teikia jį derinti Mobilizacijos departamentui. Atsakingos institucijos rekvizicijos planas yra sudedamoji šios institucijos mobilizacijos plano dalis.

10.4. Valstybės rekvizicijos planą rengia Mobilizacijos departamentas. Valstybės rekvizicijos planas yra sudedamoji mobilizacijos plano dalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [677](#), 2010-06-02, *Žin.*, 2010, Nr. 65-3239 (2010-06-05)

11. Duomenys, esantys atsakingų institucijų ir savivaldybių rekvizicijos planuose, pateikiami Mobilizacijos departamentui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [677](#), 2010-06-02, *Žin.*, 2010, Nr. 65-3239 (2010-06-05)

12. Už rekvizicijos planų parengimą atsako:

12.1. valstybėje ir apskrityje – Mobilizacijos departamento direktorius;

12.2. (neteko galios);

12.3. savivaldybėje – savivaldybės administracijos direktorius;

12.4. dėl valstybei gyvybiškai svarbių funkcijų – atsakingos institucijos vadovas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [677](#), 2010-06-02, *Žin.*, 2010, Nr. 65-3239 (2010-06-05)

13. Rekvizicijos planuose nurodomas daiktų ir (ar) kito turto paskirstymas būsimiesiems naudotojams pagal nustatytą rekvizicinį poreikį.

III. REKVIZICIJOS VYKDYMAS

14. Rekvizicija pradedama vykdyti įvedus karo arba nepaprastąją padėtį, paskelbus mobilizaciją. Rekvizicija vykdoma pagal galiojančius rekvizicijos planus.

15. Rekviziciją vykdo rekvizicijos komisijos, sudarytos iš kariuomenės ir (ar) policijos atstovų. Rekvizicijos komisijos sudėtis nustatoma savivaldybės rekvizicijos plane. Komisijos nariai skiriami iš vietinės teritorinės karinės įstaigos ir policijos atstovų, prireikus į komisiją kviečiami savivaldybės atstovai ir ekspertai. Pradedant vykdyti rekviziciją, karo komendantas (karo padėties metu) ir viešosios tvarkos apsaugos komendantas (kai nepaprastosios padėties metu steigiamos viešosios tvarkos apsaugos komendantūros), atsižvelgdami į konkrečias aplinkybes, turi teisę keisti savivaldybės rekvizicijos plane nurodytą komisijos sudėtį ir surinkimo punktų vietas.

16. Įvedus karo arba nepaprastąją padėtį, paskelbus mobilizaciją, mobilizacinėse paskyrose nurodytu būdu skelbiami daiktų ir (ar) kito turto kodai, žymintys daiktus ir (ar) kitą turtą, kuriuos būtina pristatyti į surinkimo punktus. Daiktų ir (ar) kito turto savininkas (valdytojas), kurio daiktų ir (ar) kito turto kodas yra paskelbtas, privalo pristatyti rekvizuotinus daiktus ir (ar) kitą turtą mobilizacinėje paskyroje nurodytu laiku į surinkimo punktą, o kiti rekvizuotini daiktai ir (ar) kitas turtas turi būti parengti rekvizicijai.

17. Daiktų ir (ar) kito turto savininkas (valdytojas) perduoda rekvizuojamus daiktus ir (ar) kitą turtą, taip pat jo nuosavybės teisę patvirtinančių dokumentų kopijas rekvizicijos komisijai paskyroje nurodytame surinkimo punkte.

18. Priimant daiktus ir (ar) kitą turtą, surašomas Mobilizacijos departamento nustatytos formos rekvizicijos aktas ir rekvizuotų daiktų ir (ar) kito turto apyrašas 2 egzemplioriais; kiekvienas egzempliorius turi vienodą juridinę galią. Po vieną akto ir apyrašo egzempliorių duodama rekvizuotų daiktų ir (ar) kito turto savininkui (valdytojui) ir rekvizicijos komisijai. Rekvizicijos akte nurodomas Lietuvos valstybės įsipareigojimas atlyginti už rekvizuotus daiktus ir (ar) kitą turtą pagal tų daiktų ir (ar) kito turto įvertinimą. Rekvizicijos aktą ir rekvizuotų daiktų ir (ar) kito turto apyrašą rekvizicijos komisija per 10 kalendorinių dienų pateikia karo komendantui.

19. Daiktų ir (ar) kito turto, įtrauktų į rekvizuotino turto sąrašus, savininko (valdytojo) pareigos yra šios:

19.1. laiku pristatyti į surinkimo punktus reikalaujamus daiktus ir (ar) kitą turtą, taip pat nuosavybės teisę patvirtinančius dokumentus;

19.2. vykdyti visus rekvizicijos komisijos ir rekviziciją vykdančių asmenų teisėtus nurodymus;

19.3. sugadinus, praradus daiktus ir (ar) kitą turtą, įtrauktus į rekvizuotino turto sąrašus, per 3 kalendorines dienas pranešti apie tai registruojančiai įstaigai (įmonei);

19.4. laikytis kitų įstatymų ir teisės aktų reikalavimų.

20. Daiktų ir (ar) kito turto, įtrauktų į rekvizuotino turto sąrašus, savininko teisės yra šios:

20.1. gauti turto vertės atlyginimą, kurio dydis apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka;

20.2. apskūsti rekvizicijos komisijos veiksmus karo komendantui (viešosios tvarkos apsaugos komendantui);

20.3. apskūsti įstatymų nustatyta tvarka daiktų ir (ar) kito turto įtraukimą į rekvizuotino turto sąrašus ar įvertinimą, nurodytą daiktų ir (ar) kito turto įskaitos metu.

IV. LAIKINO PAĖMIMO VYKDYMAS

21. Laikinas paėmimas gali būti vykdomas įvedus karo arba nepaprastąją padėtį, kad būtų išvengta pavojaus, gresiančio visuomenės ar valstybės interesams, jeigu šio pavojaus negalima išvengti kitaip, taip pat siekiant užkirsti kelią itin pavojingiems ir sunkiems padariniams arba jiems likviduoti, žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui gelbėti. Laikinas paėmimas taip pat gali būti vykdomas, kai savininkas (valdytojas) nevykdo šių Nuostatų 19 punkte nurodytų pareigų.

22. Laikiną paėmimą vykdo karo komendanto (viešosios tvarkos apsaugos komendanto) įgalioti kariai arba policijos pareigūnai. Laikino paėmimo aktus tvirtina karo komendantas (viešosios tvarkos apsaugos komendantas).

23. Karo komendanto (viešosios tvarkos apsaugos komendanto) įgaliotas karys arba policijos pareigūnas, laikinai paimdamas daiktus ir (ar) kitą turtą, surašo apyrašą 2 egzemplioriais, kurių vienas paliekamas savininkui (valdytojui), o kitas per 2 kalendorines dienas pristatomas rekvizicijos komisijai.

24. Rekvizicijos komisija kreipiasi į turtą registruojančią įstaigą (įmonę), kad ši pateiktų duomenis apie pristatytus daiktus ir (ar) kitą turtą, įtrauktus į apyrašą. Gavusi būtinus duomenis, rekvizicijos komisija per 5 kalendorines dienas pateikia karo komendantui (viešosios tvarkos apsaugos komendantui) tvirtinti Mobilizacijos departamento nustatytos formos daiktų ir (ar) kito turto laikino paėmimo aktą.

V. IŠLIKUSIŲ LAIKINAI PAIMTŲ DAIKTŲ IR (AR) KITO TURTO GRĄŽINIMAS, ATLYGINIMAS UŽ NEIŠLIKUSIUS, SUGADINTUS AR REKVIZUOTUS DAIKTUS IR (AR) KITĄ TURTĄ

25. Išnykus priežastims, dėl kurių daiktai ir (ar) kitas turtas buvo laikinai paimti ar rekvizuoti, nedelsiant pradedama grąžinti išlikusius laikinai paimtus daiktus ir (ar) kitą turtą, o už neišlikusius, sugadintus ar rekvizuotus atlyginama vadovaujantis įvertinimu.

Lėšos šiam tikslui skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [677](#), 2010-06-02, Žin., 2010, Nr. 65-3239 (2010-06-05)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. SAUSIO 16 D. NUTARIMO NR. 51 "DĖL DAIKTŲ IR (AR) KITO TURTO LAIKINO PAĖMIMO (LAIKINO ATLYGINTINO PANAUDOJIMO) IR (AR) REKVIZICIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Nutarimas įsigalioja 2010-07-01.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušra Bodin (2010-06-08)

aubodi@lrs.lt